

5 Migracje

Cele lekcji: Poznasz znaczenie terminów: „migracje”, „emigracja”, „imigracja”, „przyrost rzeczywisty”. Dowiesz się, jakie są przyczyny i skutki migracji zagranicznych Polaków. Poznasz nazwy państw, do których emigrują Polacy.

Rozwiąż
dodatkowe
zadania
docwiczenia.pl
Kod: N7QN3P

Na dobry początek

1 Dopasuj do podanych terminów odpowiednie definicje.

- imigracja •
- migracje •
- emigracja •

- Przemieszczanie się ludzi związane ze stałą bądź czasową zmianą miejsca zamieszkania.
- Codzienne dojeżdżanie do zakładu pracy znajdującego się w pobliżu miejsca zamieszkania.
- Osiedlanie się ludności przyjezdnej na stałe lub na dłuższy czas na danym terytorium.
- Wyjazdy ludności z danego terytorium na stałe lub na dłuższy czas.

Samouczek

Obliczanie współczynnika przyrostu rzeczywistego

Oblicz współczynnik przyrostu rzeczywistego (W_{PR}) w województwie wielkopolskim, wiedząc, że w 2016 roku urodziło się tam 38 237 osób (U), a zmarło 32 327 osób (Z). Liczba ludności tego województwa wynosiła wówczas 3 481 625 (L), a saldo migracji (SM) osiągnęło wartość 1059.

1 Oblicz przyrost naturalny (PN).

$$PN = U - Z$$

$$PN = 38\,237 - 32\,327 = 5910$$

2 Oblicz przyrost rzeczywisty (PR).

$$PR = PN + SM$$

$$PR = 5910 + 1059 = 6969$$

3 Oblicz współczynnik przyrostu rzeczywistego (W_{PR}).

$$W_{PR} = (PR : L) \cdot 1000 (\text{‰})$$

$$W_{PR} = (6969 : 3\,481\,625) \cdot 1000 (\text{‰}) = 2\text{‰}$$

Odpowiedź: Współczynnik przyrostu rzeczywistego w województwie wielkopolskim w 2016 roku wynosił 2‰.

2 Oblicz współczynnik przyrostu rzeczywistego w województwie podlaskim, wiedząc, że w 2016 roku urodziły się tam 11 373 osoby, a zmarło 12 271 osób. Liczba ludności tego województwa wynosiła wówczas 1 186 600, z kolei saldo migracji osiągnęło wartość -1287.

Obliczenia:

Odpowiedź: _____

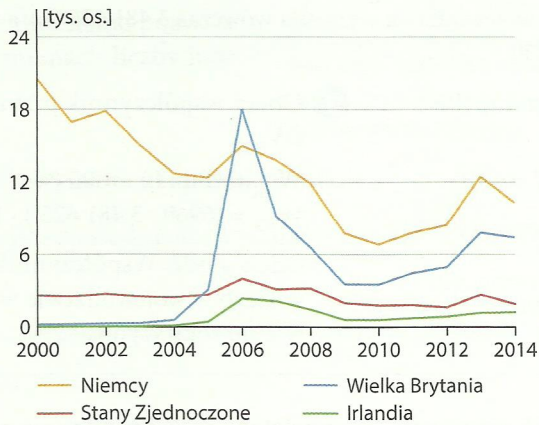
3 W tabeli umieszczono wartości współczynników salda migracji i przyrostu naturalnego w wybranych państwach w latach 2014 i 2015.

Rok	Niemcy		Polska		Litwa	
	saldo migracji	przyrost naturalny	saldo migracji	przyrost naturalny	saldo migracji	przyrost naturalny
	na 1000 os.					
2014	7,2	-1,9	-0,3	0,0	-4,2	-3,4
2015	14,3	-2,3	-0,3	-0,7	-7,7	-3,5

Która informacja dotycząca danych zawartych w tabeli jest prawdziwa? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. W latach 2014 i 2015 liczba ludności Litwy wzrosła.
- B. W 2015 roku liczba ludności zmniejszyła się we wszystkich państwach.
- C. Tylko w Niemczech w latach 2014 i 2015 osiedliło się więcej osób niż wyjechało z nich na stałe.
- D. Największy wpływ na zmianę liczby ludności naszego kraju w 2015 roku miały migracje zagraniczne.

4 Na wykresie przedstawiono wielkość emigracji z Polski do wybranych krajów na pobyt stały w latach 2000–2014.

a) Podaj nazwę kraju, w którym w podanym okresie osiedliło się na stałe najwięcej Polaków.

b) Podaj przyczynę gwałtownego wzrostu emigracji Polaków do Wielkiej Brytanii w latach 2004–2006.

Struktura narodowościowa, etniczna i wyznaniowa

Cele lekcji: Dowiesz się, które mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne żyją w naszym kraju oraz gdzie znajdują się ich główne skupiska. Określisz, czy Polacy są narodem jednolitym, czy zróżnicowanym pod względem narodowościowym i wyznaniowym. Poznasz elementy folkloru łowickiego.

Rozwiąż
dodatkowe
zadania
dodowczenia.pl
Kod: N7LPTA

Na dobry początek

1 Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A lub B i jej uzasadnienie 1. albo 2.

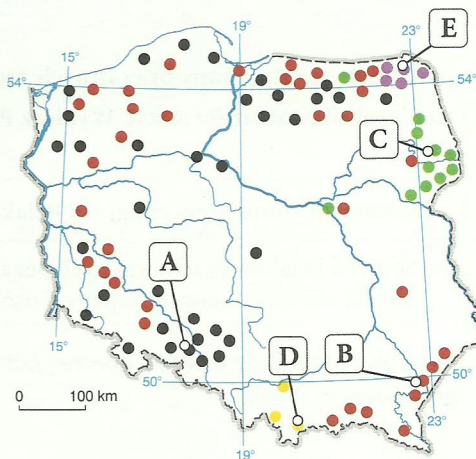
Polska jest zaliczana do krajów

A.	wielonarodowościowych,	ponieważ	1.	jej obywatele należą do ponad 100 narodów.
B.	jednolitych narodowościowo,		2.	mniejszości narodowe stanowią zaledwie 1,5% jej ludności.

2 Na mapie literami A–E oznaczono główne skupiska wybranych mniejszości narodowych żyjących w Polsce.

Podaj nazwy mniejszości narodowych, których skupiska oznaczono na mapie literami.

- A. _____
- B. _____
- C. _____
- D. _____
- E. _____

3 Europę charakteryzuje znaczne zróżnicowanie narodowościowe. Szacuje się, że zamieszkuje ją obecnie około 100 narodów. Co szósty mieszkaniec naszego kontynentu nie utożsamia się z zamieszkałą w danym państwie większością narodową czy etniczną.

Podaj trzy przyczyny zróżnicowania narodowościowego Europy.

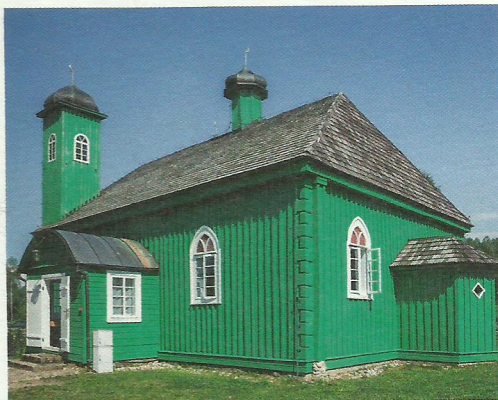
1. _____
2. _____
3. _____

6 Na podstawie dostępnych źródeł informacji wymień nazwy trzech państw europejskich, w których nie dominuje katolicyzm w strukturze wyznaniowej.

1. _____
2. _____
3. _____

Dla dociekliwych

Tatarzy to jedna z czterech mniejszości etnicznych zamieszkujących Polskę. Przynależność do niej deklaruje około 1,8 tys. osób. Pojawiła się ona po raz pierwszy na ziemiach naszego kraju 600 lat temu, podczas rządów wielkiego księcia litewskiego Witolda. Od tego czasu Tatarzy pozostali wierni religii muzułmańskiej, ale ztratili znajomość ojczystego języka. Większość polskich Tatarów mieszka na Białostocczyźnie: w Bohonikach, Kruszynianach, Białymstoku, Sokółce oraz Dąbrowie Białostockiej.

W Kruszynianach znajduje się najstarszy meczet tatarski w Polsce.

7 Na podstawie tekstu, fotografii oraz innych źródeł informacji wykonaj polecenia.

a) Wymień nazwy czterech mniejszości etnicznych zamieszkujących Polskę.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

b) Skreśl zbędne wyrazy tak, aby zdania zawierały prawdziwe informacje.

A. Tatarzy to jedna z mniejszości **narodowych** / **etnicznych** żyjących w Polsce.

B. Polscy Tatarzy zamieszkują głównie obszar **Niziny Podlaskiej** / **Polesia Lubelskiego**.

c) Podaj nazwy miejscowości w Polsce, w których znajdują się czynne meczety.

Zapamiętaj!

- Polska jest krajem jednolitym pod względem narodowościowym.
- Przedstawiciele mniejszości narodowych stanowią 1,5% mieszkańców naszego kraju. Są to głównie Niemcy, Ukraińcy i Białorusini.
- W Polsce żyją także przedstawiciele mniejszości etnicznych (np. Tatarzy i Romowie) oraz społeczności etnicznych (np. Łowiczanie i Podhalanie).
- Większość mieszkańców Polski to katolicy.